

Suomen luonnonsuojeluliitto

KEHYS ry

Luonto-Liitto

POW
PROTECTOURWINTERS.FI

 kepa

KEHITYSYHTEISTYÖN
KATTOJÄRJESTÖ

GREENPEACE

Helsinki 7.6.2017

EU:n ilmastojohtajuus vaatii Suomelta konkreettisia toimia

Arvoisa ministeri Tiilikainen,

osallistutte EU:n ympäristöministereiden neuvoston kokoukseen 19. kesäkuuta. Kokouksessa käsitellään kahta EU:n ilmastopolitiikan kannalta tärkeää päätöstä eli taakanjako- ja LULUCF-asetuksia. Donald Trumpin ilmoitettua Yhdysvaltojen vetäytymisestä Pariisin sopimuksesta EU:n johtajuus on kansainvälisen ilmastopolitiikan kohtalonkysymys. Kannustamme teitä tukemaan taakanjako- ja LULUCF-asetusten vahvistamista, jotta EU ja jäsenmaat edistäisivät Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisia päästövähennyksiä ja lämpenemisen rajoittamista 1,5 asteeseen.

EU:n ilmastojohtajuuden vahvistamiseksi kaikkien jäsenmaiden mukaan luettuna Suomen on parannettava joukkuepeliään ilmastopolitiikassa. Tämä on ajankohtaista taakanjako- ja LULUCF-asetusten yhteydessä. Taakanjakosektori kattaa lähes 60 prosenttia Euroopan unionin hiilidioksidipäästöistä: liikenteen, maatalouden, rakennusten erillislämmityksen sekä jätteiden päästöt. Maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsien sektori (LULUCF) taas otetaan LULUCF-asetuksen myötä ensi kertaa mukaan EU:n ilmastositoumusten piiriin. Ilmastotutkijoiden mukaan maankäyttösektorin nielujen kasvattaminen on Pariisin sopimuksen tavoitteiden kannalta keskeistä.

Ehdotus taakanjakoasetukseksi ei nyky muodossaan ole riittävän kunnianhimoinen Pariisin sopimuksen sitoumusten toteuttamiseksi. Taakanjakoasetuksen tavoitteiden nostaminen on tärkeää, jotta Suomi ja muut jäsenmaat suuntautuisivat kestävään vähähiiliseen tulevaisuuteen. **Toivomme, että kannattaisitte** taakanjakoasetuksen osalta seuraavia ehdotuksia:

1. **Korkeampi vuoden 2030 ilmastotavoite ja kunnianhimoinen tavoite vuodelle 2050.** Taakanjakoasetuksen tulee tukea Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista. Päästövähennysten tulee siksi olla vähintään 95 % vuoteen 2050

mennessä ja sitä tukien taakanjakosektorilla vähintään 47 % vuonna 2030.¹ Pääministeri Sipilä haastoi suomalaisia pohtimaan oman tavoitteensa kiristämistä viikonloppuna mielipidekirjoituksessaan (Kaleva 4.6.). Nyt valtioneuvostolla on mahdollisuus tarjota puheille katetta.

- Päästöjen lähtötason tulee perustua todellisiin päästöihin, eikä kannustaa jäsenmaita alisuoriutumiseen:*** Komission taakanjakosektorin päästövähennyksille ehdottaman polun aloitusvuosi 2020 sekä lähtötaso (vuosien 2016–2018 päästöjen keskiarvo) paisuttaisivat tarpeettomasti EU:n hiilibudjettia vuosina 2021–2030. Osalle jäsenmaista tarjotaan käytännössä mahdollisuutta tuottaa todellista tasoaan enemmän päästöjä. Seurauksena taakanjakosektorille syntyisi ylimääräisiä päästöyksiköitä eli ”kuumaa ilmaa”. Ongelman välttämiseksi päästövähennysten lähtötasoksi tulee määritellä komission ehdotuksista kunkin jäsenmaan kannalta vähiten päästöjä tuottava vaihtoehto. Päästövähennyspolun aloitusvuodeksi tulee asettaa vuosi 2017, mikä vähentäisi kumulatiivisia päästöjä.
- Poistetaan porsaanreiät, jotka heikentävät nykyisiä päästövähennyssitoumuksia:*** Komission ehdotuksessa metsätalouden porsaanreikä sallii jäsenmaiden käyttää offset-periaatteen mukaisesti ei-pysyviä metsätalouden nieluja, jotta ne voivat aiheuttaa lisää kasvihuonepäästöjä muilla sektoreilla. Päästökaupan porsaanreikä (ns. one-off mekanismi) taas sallii maiden hyödyntää päästöyksiköiden ylijäämästä kärsivän päästökaupan suurta rakenteellista ylijäämää, jotta ne voivat vähentää ilmastotoimia taakanjakosektorilla. Mikäli Suomi käyttää tätä joustomekanismia, alentaa se itsessään kotimaan taakanjakosektorin päästötavoitetta kahdella prosenttiyksiköllä 37 %:iin. One off -mekanismi ei kuitenkaan näyttäisi vähentävän reaalisesti tarjolla olevien päästöyksiköiden määrää päästökaupassa ja siten tämä joustokeino heikentää EU:ssa sovittujen ilmastotavoitteiden tavoitteellisuutta.
- Tarvitaan välitarkastelu,*** joka sallii Pariisin sopimuksen hengen mukaisesti ilmastopolitiikan kunnianhimon nostamisen siinä vaiheessa, kun EU toimittaa uuden vuotta 2030 koskevan tavoitteen YK:n ilmastopöytäkirjan sihteeristölle.

LULUCF-asetuksen osalta on keskeistä, että se tuottaa selkeät kirjanpitosäännöt maankäyttösektorin todellisen ilmastovaikutuksen huomioimiseksi. LULUCF-asetus ei saa vesittää EU:n muiden sektoreiden päästövähennystavoitteita. Sen tulee varmistaa, että ilmastotoimet yhteensä vähentävät nettopäästöjä ilmakehään. Lisäksi uskottava LULUCF-asetus varmistaa, että tutkimuksissa todettu bioenergian ilmastovaikutus tulee huomioiduksi EU:n ilmastosääntelyssä. Toivomme että Suomi:

- Hyväksyy metsien käytön ilmastovaikutuksen vertailun historialliseen käyttöön.*** Vain vertailemalla mennyttä ja toteutunutta voidaan metsien ilmastovaikutuksen nettomuutos huomioida kirjanpidossa. Mikäli metsien hiilinielu pienenee merkittävästi, johtaa se nettopäästöjen kasvuun ilmastomuutoksen kannalta keskeisellä lähivuosisikymmenien aikajänteellä. Tämä tulee huomioida EU:ssa todellisena ilmastovaikutuksena. Vertailuvuoden tai -tason asettamisen tulee näyttää kestävää kansainvälistä esimerkkiä.
- Luopuu vaatimuksesta hoidetun metsämaan hiilinielun kattoluvun kasvattamiseksi.*** Tavoitteena kattoluvun kasvattamisessa on korvata metsänielulla toimenpiteitä muiden maankäyttösektoreiden päästöistä tai rajoitetusti taakanjakosektorilta. Koska metsänielut ovat luonteeltaan epävarmoja ja ei-pysyviä, on niiden käytön voimakas rajoittaminen kattoluvulla perusteltua. Maankäyttösektorin päästöille ja nieluille asetettava oma ilmastotavoite loisi parhaan kannusteen kasvattaa hiilinielua Pariisin sopimuksen edellyttämällä tavalla.

¹ Ympäristöjärjestöt vaativat vähintään 55 % päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä ja vähintään 95 % 2050 mennessä. Mikäli päästövähennystoimet jaettaisiin kuten nykyisessä komission esityksessä vuoden 2030 päästövähennystavoite taakanjakosektorille olisi 47 %

3. **Kannattaa kosteikkojen sisällyttämistä velvoittavana LULUCF-sektorilla.** Turvemaat ja kosteikot vaikuttavat keskeisesti maankäyttösektorin ilmastotaseeseen. Sisällyttämällä kosteikot jäsenmaita velvoittavana LULUCF-asetuksen yhteydessä, kannustetaan jäsenmaita vähentämään kosteikkojen päästöjä.

Toivomme, että otatte nämä kiireelliset toiveemme huomioon neuvotteluissa taakanjakosikä LULUCF-asetuksen osalta, ja laskemme teidän varaanne, että varmistatte näiden lainsäädäntöehdotusten ilmastokestävyyden.

Ystävällisin yhteistyöterveisin

Päivi Lundvall
Toiminnanjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Timo Lappalainen
Toiminnanjohtaja
KEPA ry

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja
WWF Suomi

Niklas Kaskeala
Puheenjohtaja
Protect Our Winters Finland ry

Rilli Lappalainen
Päsihteeri
Kehys ry

Jehki Härkönen
Energiapoliittinen neuvonantaja
Greenpeace Nordic

Leo Stranius
Toiminnanjohtaja
Luonto-Liitto ry

Lisätietoja:

Tuuli Hietaniemi
KEPA, asiantuntija
tuuli.hietaniemi@kepa.fi, 050 317 6686

Leo Stranius
Luonto-liitto ry, toiminnanjohtaja
leo.stranius@luontoliitto.fi, puh. 040 754 7371

Otto Bruun
Suomen luonnonsuojeluliitto, asiantuntija
otto.bruun@sll.fi, 040 641 3399

Jussi Nikula
WWF, ohjelmapäällikkö
jussi.nikula@wwf.fi, 040 595 9002